

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ
Genel Merkezi
Ankara Caddesi No.40
İ s t a n b u l
Sayı : 242

6 Mayıs 1965

Genel Yönetim Kuruluna
İç Olaylar Üzerine R a p o r .

Merkez Yürütme Kurulunun 6 Mayıs 1965 günlü oturumunda kabul olunmuştur .

Son Yönetim Kurulu toplantısından bu yana geçen devrenin en önemli olayı şüphesiz Partimizin seçimlere girme hakkını kazanmış olmasıdır. Tarihimizde ilk defa olarak emekçi halkımız kendi öz temsilcilerini Büyük Millet Meclisine sokarak memleket idaresinde söz ve karar sahibi olmak imkânına kavuşacaktır. Sosyal ve politik kuvvetler arasında emekten yana dönuşen bir denge kurulması ve çok partili demokratik rejimin memlekete gerçekten yerleşmesi ancak bundan sonra mümkün olacaktır. Türkiye İşçi Partisi'nin demokratik seçimlerle önce iktidar organlarına katılımı, sonra da iktidara gelişi dünya toplumculuk hareketi ve özellikle az-gelişmiş memleketlerin geleceği bakımından da çok önemlidir. Bu suretle memleketimiz, ilk millî kurtuluş savaşının örneğini vermiş olduğu gibi, demokratik yoldan toplumculuğa geçişin, kapitalist olmayan bir yoldan kalkınmanın da ilk örneğini verebilecektir.

Bu devrenin ikinci önemli olayı şüphesiz hükümette olan değişikliklerdir. Bu değişikliğin üzerinde durulması gereken bir kaç cephesi vardır:

1 - İlk bakışta değişiklik anı, bir sürpriz gibi olmuş görünür. İlkin Demirel'in AP'nin hükümeti devralmaya hazır bulunduğu konusunda demeci, AP'nin hükümeti düşürmeye çalışacağı haberleri çıkmış, fakat basında ve halkoyunda ciddiye alınmamıştır. Sonra, tam bütçenin Meclis'ten geçeceği sırada AP'nin kırmızı oy kullanacağı basında belirmiş, ama hemen hemen yine son dakikaya kadar buna da pek inanılmak istenmemiş, bütçeyi reddederek hükümet düşürmenin teamülden olmadığı, Anayasanın böyle bir şeyi derpiş etmediği, geçici bütçeye imkân vermediği belirtilmiştir.

Ama sonradan, çeşitli olaylar zaman akımı içinde birbirine bağlı olarak ele alındığında, bu hükümet düşürme teşebbüsünün öyle birden ortaya çıkmadığı, uzun zamandan beri hazırlandığı intibai uyanmaktadır. AP'nin genel kongresinin yapılacağı tarihe yakın bir zamanda birden ortaya adı duyulmamış Süleyman Demirel'in çıkarılışı ve Demirel'in umulmadık bir oy çoğunluğu ile başkan seçilişi, AP'yi iktidara yöneltme hazırlığı olarak yorumlanmak gerekir.

2 - Hükümeti düşürmede dış etkilerin rol oynadığı basında açıklanmış yer almıştır. Olaya bu açıdan bakınca da hükümeti düşürmenin öyle ani bir karar ve teşebbüs sonucu olmadığı meydana çıkıyor. O sırada dış etkinin delili olarak basında iki olay üzerinde durulmuştur. Birincisi Amerikan elçisinin AP ve diğer muhalefet liderlerine yaptığı ziyaret, ikincisi de hükümet düşürülüp de AP iktidara geldiği takdirde Amerikalılardan ne gibi faydalar sağlanabileceği konusunda CKMP lideri Ahmet Ögüz'un demeci. Oysa Amerikan çevrelerinin bu yoldaki etkilerinin daha gerilere gittiğini belirten haberler, Amerikanın Türkiyeye yeni bir Başbakan aradığı ve bu maksatla Ankara'ya sondajlarda bulunmak üzere yüksek kademedeki yetkililer gönderdiği haberleri basında yer almıştı.

3 - Hükümeti düşürme olayının bir başka ilginç yönü, bu olayda Çankaya'ya atfedilen roldür. Anayasamız cumhurbaşkanını devleti temsil eden şahıs olarak tanıdığı ve onu politikada pasif durumda bıraktığı halde

sayın cumhurbaşkanı sık sık verdiği demeçleri ve davranışlarıyla politikaya katılma eğilimi göstermiştir. Hükümeti ve Meclisi etkileme eğilimi gösteren cumhurbaşkanının dış ticaretin devletleştirilmesine ve ekonomide devletçiliğe karşı verdiği demeçler kendisinin gittikçe liberal, özel sektörcü bir görüşe kaydığını göstermektedir. Cumhurbaşkanının eski ahbabı ve şimdiki genel sekreteri Nasır Zeytinoglu'nun hükümetin düşürülmesinden hemen önceki günlerde sık sık Meclis'te görülmesi ve temaslarda bulunması bir sözlü soruya konu teşkil edecek kadar dikkati çekmiştir.

Yeni hükümetin kurulmasında da Çankaya'nın aktif bir rol oynadığı herkesçe bilinmektedir. Başbakanlığın Meclis'te en fazla üyeye sahip AP'ye hükümetin başına tarafsız bir başbakan getirilmesi Cumhurbaşkanının ısrarı ile olmuş ve tabii senatörler Cumhurbaşkanının bu davranışını Anayasaya aykırı bularak bir bildiri ile açıkça tenkit etmişlerdir.

Hükümetin başına tarafsız bir başbakan getirilmesi, koalisyon partileri arasında imzalanan protokol ve daha sonra hükümet programı, hatta Hatta, AP'nin başkanlığına "batılı kafada bir aydın" olarak tanımlanan Süleyman Demirel'in getirilmesi, memleketi AP iktidarına alıstırmak, bu partiden memleketin ilerici, aydın çevrelerinin ve zinde kuvvetlerinin duyduğu endişeyi yatıştırmak, AP'yi sevimli, munis göstermek tesebbüsleri olarak da yorumlanabilir.

Hükümetin düşürülmesinde Amerika'nın etkisi olduğu haberi, halkoyunda, basında ve gençlikte derin tepkiler yarattı ve tam bağımsız bir dış politika istediğini, anti-emperyalist akımı daha da güçlendirdi. Partimiz de bu konuda bir bildiri yayınlıyarak emekçi halkımızın ve toplumcu aydınların görüş ve hislerine tercüman oldu.

Yukarıdan beri özetlemeye çalıştığımız faktörlerin rolü bir yana, hükümeti düşürmeye ve yenisini kurmaya katılmış olan partiler birer parti olarak bu tesebbüsten ne gibi bir fayda ummuşlardır? Birincisi, seçimlere CHP iktidarı altında gitmek istememiş olabilirler. İkincisi, kendilerinin de defalarca belirttikleri gibi, İnönüsüz de hükümet kurulabileceğini, kendi partilerinin de memleketi idare edebileceğini seçimlerden önce halka ispat etmek istemişlerdir. Ne var ki, iktidara geldiğinden beri yeni hükümetin politikası ve hareketleri bir başarısızlık zinciri teşkil etmiş, memleketi idarede ehliyeti değil ehliyetsizliği ispat etmiştir. Seçimlerden önce iktidarı almakla AP ve diğer partiler hiç şüphesiz yıpranmaktadır.

Yeni Hükümetin Programı ve Eylemi:

Yeni hükümeti teşkil eden partilerin imzaladıkları protokolün ve Meclis'den geçirilen hükümet programının en dikkati çeken tarafı bunların muhtevasının daha önceki hükümetin programından hemen hiç bir fark göstermemesi idi. İkincisi, protokolda ve programda belirtilen görüşlerin hükümeti meydana getiren partilerin, özellikle AP'nin görüş ve politikası ile taban tabana zıt olması idi. Üçüncü önemli nokta Anayasanın hâkim kılınacağı, toprak reformu kanununun çıkarılacağı, planlı kalkınmanın uygulanacağı v.b. tekrar olunmakla beraber bütün bu önemli konularda hükümet programının yuvarlak lâflardan öteye gitmemesi, somut ve ayrıntılı çözüm yolları getirmemesi idi.

Bunun bir kaç sebebi olabilirdi. Memleketi, özellikle aydın çevreleri ve basını ürkütmemek, AP iktidarına alıstırmak, bu partiyi sevimli göstermek için alışılan politikada birden, keskin değişiklikler yapmaya yoluna gitmemeyi tercih etmiş olabilirler. Çankaya'nın, tarafsız bir başbakan üzerinde ısrar ettiği gibi yine bu konuda ısrar etmiş olması mümkündür. Üçüncüsü ve belki asıl sebep de memleketin şartlarının bunun daha gerisinde bir programa müsait olmamasıdır. Hükümetin kuruluşundan bu yana koalisyon meydana getiren partilerin de ayrı ayrı emekçi halktan, reformdan, sosyal adaletten söz açmaya başlamaları memleket gerçeklerinin ve halkın uyanışının memleket politikasında gittikçe ağırlığını hissettirdiğini göstermektedir.

Bununla beraber, hükümet programında vad edilenlerin asla yerine getirilmeyeceği hükümeti teşkil eden partilerin niteliğinden belli olduğu kadar hükümet kurulduğundan bu yana davranışı ve tutumu da bunu ispatlamıştır. Hükümet emekçi halktan yana değildir; anayasayı uygulamaktan uzaktır; dış politikada Amerika ile göbeği bağlı olmaktan kurtulmaktadır.

Hükümet emekçi halkı gözetmediğini kuruluşundan hemen sonra, Ege tütün piyasasının açılışındaki tutumu ile açığa vurmuştur. Piyasayı açarken Tekel Bakanı Ahmet Topaloğlu Tekel idaresinin yerli ve yabancı özel alıcılara "zorlu bir rakip" olmayacağını "mâkul bir desteklemenin anlayışlı, yardımcı ve müşfik havasını hâkim" kılacağını söylemiştir. Gerçekten de açılan piyasa yerli ve yabancı özel alıcılar için çok yardımcı ve müşfik olmuş, kendilerine bir çırpıda milyonlarca haksız kazanç sağlamıştır. Buna karşılık sayıları 450 bini geçen tütün yetiştiricisi aile perişan olmuştur, bir çoğunun aldığı para ettikleri masrafı bile karşılayamamıştır. Tütün bölgesine giden Topaloğlu tütün yetiştiricilerinin şiddetli protestoları ile karşılaşmıştır.

Hükümetin emekçilere karşı anlayışsız ve haksız tutumu ikinci olarak Zonguldak olaylarında kesinlikle açığa çıkmıştır. İşçilerin, çok haklı taleplere dayanan grev başlangıcı hareketlerini "kanunsuz grev" gerekçesi ile zor kullanarak bastırma yoluna giden hükümet iki işçimizin ölümüne sebep olmuş ve bütün halkoyunda ve işçiler arasında derin infial uyandırmıştır.

İşçiler arasındaki hoşnutsuzluğun görünürdeki ilk sebebi liyakat primlerinin dağılım tarzı idi, ama hoşnutsuzluğun daha derinde yatan sebepleri vardır. Çalışma şartları çok ağır, çalışma saatleri çok uzun, verilen gıda yetersizdir. İşçilerin yüzde 85'si hastadır, silikozludur. Büyük olaylardan sonra da zaman zaman yer alan küçük guruplar halinde işi bırakma olayları işçilerin primler kadar, belki de daha fazla, bir başka haksızlıktan da şikayetçi olduklarını göstermektedir. O da işçilerin fazla mesai ödenmeden sekiz saatten daha fazla çalıştırılmalarıdır. İşletme ke ndine göre ölçülerle sekiz saatlik çalışma için "normal" saydığı bir "norm" koymuştur : sekiz saatte belirli miktarda kömür çıkarılmasını şart koymuştur. Oysa işçiler sekiz saatte bu miktar kömür çıkaramamakta, fazla mesai ücreti almaksızın 12-14 saat çalışmakta ve bu kadar uzun çalışma sonucu bedenen tükenmektedirler .

Grevin kanunsuz olduğu gerekçesine gelince, grev Anayasanın tanıdığı temel bir hak olduğuna göre, hiç bir grev özü itibarıyla kanuna aykırı sayılamaz, aykırılık ancak şekil ve usul bakımından olabilir ki, bu da hiç şüphesiz ölüme sebep olan zorla bastırma hareketlerini haklı, hatta mazur gösteremez. Kaldı ki, mevcut grev Kanunu, işçinin bu hakkını Anayasanın ön görmediği şekilde kısıtladığı için bu kanunun kendisi Anayasaya aykırıdır. Grev Kanunu Anayasaya uygun şekilde çıkmış ve işçilerin hayatî ihtiyaçları gereği gibi karşılanmış, iş şartları insanca düzenlenmiş olsaydı, hiç şüphesiz o elverişli olaylar meydana gelmezdi.

Hükümet " Anayasayı hâkim kılmak" vadiinde ise büsbütün aksamıştır. Düşürülen hükümetin son zamanlarında merlekette gericilik hareketleri tekrar kıpırdanmaya başlamış, Anayasa hak ve hürriyetlerini ihlâl edici hareketler yeniden ortaya çıkmıştır . Bu ortam içinde hükümet değişikliği olup Adalet Partisi en büyük parti olarak iktidarı paylaşır hale gelince gericilik hareketleri büsbütün cesaret aldı ve Adalet-Partisi partimizin Akhisar ve Kırıkkale toplantılarında aleyhteki nümayişleri doğrudan doğruya ve açıkça tertiplayen bir rol oynadı. İzmit ve Turgutlu teşkilatımızdan gelen haberler de Adalet Partisinin Türkiye İşçi Partisi ile bilhassa uğraştığı, saldırılar tertiplediği ve saldırıları teşvik ettiği hususunu doğrulamaktadır. Anayasayı çiğneyen bu kanunsuz hareketler karşısında hükümetin tutumu gayet gevşek olmuştur. Doğrudan doğruya Basbakan ve İçişleri Bakanına yapılan müracaatlar etkisiz kalmıştır.

Bu konuda önemle belirtilmesi gereken bir nokta var : Partimiz aleyhine hadise çıkarana her yerde ve her zaman küçük bir guruptur ve bunlar bütün kışkırtmalarına rağmen halkı peslerinden sürükleyemiyorlar. Akhisarda bu kışkırtma Adalet Partisi Komünizmle Mücadele Cemiyeti ve bazı diyamet işleri mensuplarının elbirliğiyle azamî derecede ve çok organize bir şekilde yapıldığı halde halk pasif kalmıştır. Bu durum halkımızın uyanmakta olduğunu, demagojilere kolayca kapılmadığını göstermektedir. Halk kütlelerini partimizden yana çekmek için ortam müsaittir.

Bu noktada şunu hatırlarak gerekir ki başbakanın tarafsız olması hükümetin tarafsız olması demek değildir, çünkü başbakanın Mecliste dayanacağı bir grupu yoktur. Karma hükümetin başlıca dayanağı olan AP ise bu seçimlerde CHP kadar TİP'sini de karşısında görmekte ve Partimizin halk arasında kazandığı güçten endişelenmektedir. Seçimlere kadar önümüzdeki ayların hadiseli geçeceği, partimize karşı tertiplerin devam edeceği ve partimizin seçim şansını azaltmak için karşı taraf partilerinin, özellikle AP'nin ellerinden geleni yapacakları tahmin olunur. Bu durumda partimizin seçim devresinde uygulayacağı tutum dikkatle tesbit edilmek gerekir.

Hükümetin programında yapacağını vaat ettiği işlerin kâğıt üzerinde kalmaktan öteye gitmeyeceğinin daha başka belirtileri de vardır. Daha programın okunduğu günden itibaren koalisyon partileri kendi aralarında ve CHP'ye karşı kısır çekişmelere, dar görüşlü seçim taktiği hesaplarına girişmişlerdir. Yeni iktidar partilerinin ilk "icraatı" Meclister milletvekili maaş ve ödeneklerine zammı geçirmek olmuştur. Zamla da yetinilmemiş, geçmiş yıllara ait farkların toptan tahsiline de karar verilmiştir. İlk günden bu yana TRT idaresi ve tutumu baş mesele edilmiş, diğer en hayati memleket davaları dururken bu konu partileri, hükümeti, Meclisi ve basını aylardır meşgul eden konu haline getirilmiştir. İktidar partilerinin yakından ilgilenip ele aldıkları diğer bir konu da önemli mevkilere yapılacak tayinlerdir. Dört partiden mütesekkil komiteye havale edilen bu iş partiler arasında çekişme ve hesaplaşmalara yol açmaktadır. Bu arada, hükümete katılan partilerden hiç biri hükümetin mesuliyetini üzerine almak istememekte sanki hükümet dışında muhalefet partileriymiş gibi davranmaktadırlar. AP bugünkü hükümetin bir AP hükümeti olmadığını bir genelge ile teşkilâtına bildirmiştir. MP ise hükümeti ve başbakanı açıktan açığa tenkit eder bir tavır takınmıştır. YTP'nin başkanı Alican hükümetin etkisiz oluşundan şikâyet etmekte "kuvvetli hükümet" istemekte, hatta bu maksatla Anayasada tadilat yapılabileceğini ileri sürmektedir. ÖKP ise kendi evini derleyip toplayıp seçimlere kadar yeni bir düzene sokmak çabası içindedir.

Hükümetin mesul kişilerinin yaptıkları beyanlar da hükümet programının göstermelik olduğunu açığa vurmaktadır. Enerji ve tabii kaynaklar bakanı petrolün millileştirilmesinin düşünülmediğini söylemekte, yabancı petrol şirketlerini övmektedir. Çalışma Bakanına göre Çalışma Bakanlığı bir işçi bakanlığı değildir, işverenlerin de bakanlığıdır. Demirel ise, toplumlara karşı kanunların tatbik edilmediğini, kanun tatbikçilerinin de solun baskısı altında kaldığını iddia etmekte, bunlar için özel mahkemeler kurulması gerektiğini savunmakta ve AP iktidara gelince bunları birer birer yapacağını belirtmektedir.

Böylece, her biri kendi havasını çalan koalisyon partileri ve onların hükümeti elinde memleketin ana davaları sahipsiz kalmakta, bir çözüme kavuşmaktan her zamandan daha uzak bulunmaktadır. Seçimlere kadar bu durumda esaslı bir değişiklik olacağı beklenebilir.

Partilerde İç Değişiklikler:

TİP'nin bugüne kadar çeşitli vesileyle belirttiği üzere iktidar veya muhalefet partisi olarak memleketin idaresinde rol oynamakta olan bes partinin beşi de aslında hâkim sınıfları, sermayeyi temsil eden partilerdir. Ama bu, hâkim sınıflar aynı partileri destekliyen orta sınıflar ve küçük burjuvazi arasında ikinci dereceden bir görüş ayrılıkları dahi olmadığı anlamına gelmez. Gerçekçi bir politika yürütmek için hâkim sınıflar içindeki

egilim ve gruplaşmaları yakından izlemek ve bunları yorumlamak gerek-
rında AP'nin özel sektörden, liberal ekonomiden yana ve toprak reformu-
na karşı olduğu belirtilmişti. Ve Genel Başkanımız AP'nin vaziyeti böyle
açıkça belirtmesinin ~~olumluluğuna~~ olumluluğuna işaret etmiştir. Partiler
herkesi temsil etmek iddiasından vazgeçip sermayeden mi, emekten mi yana
olduklarını açıkça belli etmeliydiler.

Ama açıkça sermayenin yanında yer almak AP'ye oy kaybettirebi-
lirdi. Partinin dizginlerini Demirel'e kaptırmış olan muhalif grup bu
yönden parti yöneticilerine taarruza geçtiler. AP'nin hükümette sorumlu-
luktan kaçtığını, halktan uzaklaştığını, bir tüccarlar klübü haline gel-
diğini belirttiler. Kanaatimizce, kesinlikle ayrılmamış olmakla beraber
Demirel ve grubu hâkim sınıflar içinde daha ziyade "modern iş adamı", ye-
ni tip sanayici ve tüccar grubunu; başkaldıran grup ise daha ziyade top-
rak ağalarıyla kasabalı eşraf ve küçük burjuvazinin bir kısmını temsil e-
diyor. Küçük bir grup da olsa AP'den bir ayrılma olacağına benziyor. Bir kaç
gün önce iki milletvekilinin istifası bunun bir belirtisidir.

Eski Millî Birlik Komitesi üyelerinden olup emekliye sevk edil-
miş bulunan ondörtlerden beşinin CKMP'ne girişi ve Alpaslan Türkeşin he-
men parti müfettişliğine getirilişi de üzerinde durulacak bir olaydır.
Bu beş kişiden bazıları halkoyunca ırkçı-turanacı olarak tanınmaktadır ve
bunların CKMP'ye girişi bazı basın organlarında bu partinin nasyonal sos-
yalist bir hüviyet kazanacağını bir işareti olarak yorumlanmıştır. Ger-
çekten de bunlar şimdi açıkça ırkçılık ve turancılıktan söz ~~etmektedirler~~
açmamakta, toplumsuluktan aktardıkları sözleri ve görüşleri sistemsiz bir
şekilde bol bol kullanmaktadırlar ve seçimlerde daha da kullanacaklardır.
Ama bunların gerçek toplumcu olmadıkları işçi sınıfının politik mücadele-
deki yeri ve rolü konusunda ve özel sektöre karşı tutumlarında belli olur.
Bu çeşit bir sahte milliyetçi-toplumsuluk en fazla orta sınıflar ve küçük
burjuvaziye etkiliyebilir.

Aynı fikirde olan bir kısım tanınmış AP'liler de AP'den ayrılıp
CKMP'ye girdikleri takdirde bu iki partinin politik yelpazedeki yerleri
daha açıkça belirmiş olur.

CHP zaten, bilindiği gibi, ötede nberi sahte bir reformculuk ve
ilericilik iddiası içindedir. Seçimlerde o da toplumcu, ilerici sloganla-
rı daha kuvvetli kullanacaktır. Memlekette toplumsuluk akımı ve özellikle
TİP güçlendikçe CHP'nin daha sol karadı, özellikle bu partiden halâ dev-
rimci Atatürkçü eylemler bekliyen aydın ve yarı-aydın kesimi TİP'ne kaya-
bilir.

Memleketin çözüm bekliyen hayati davaları, halk kütlelerinin
uyanmaya ve gerçekleri görmeye başlaması, toplumsuluk hareketinin güçlen-
mesi ve nihayet TİP'nin bütün engellemelere rağmen simdiden üçüncü parti
olarak ortaya çıkışı, hükümeti ve farklı derecelerde bütün partileri hiç
değilse açık beyanlarında ve programlarında halkçı, sosyal-adaletçi, re-
formcu bir tavır takınmaya zorlamaktadır ve seçimler yaklaştıkça daha da
zorlayacaktır.

Bütün bu sebeplerle gerçek ve sahte toplumsuluğu ve halkçılığı
birbirinden açık seçik ayırt etmek ve bunu halka iyice anlatmak gerekecek-
tir. Partimizin her seçim döneminde başarması gereken başlıca işlerden bi-
ri de budur.

İşçi Hareketleri

Üst kademe iktidar çevrelerinde ve partilerde bu olaylar yer
alırken toplumda gelişmeler hızla ilerlemektedir. Emekçi halk kütleleri
özellikle işçiler uyanmakta, politik bakımdan bilinçlenmekte, işçi hare-
ketleri hızlanmaktadır. Partimiz işçiler arasında ve sendikalar içinde
günden güne güç kazanmaktadır. Zonguldak olayları karşısında pasif tutu-
mu ile daha da itibardan düşen ve Deri-İş kolundaki lokavtlarla lokavt ko-
nusundaki tutumunun yanlışlığı, işçilerin ne kadar zararına olduğu bir
kere daha bütün açıklığı ile meydana çıkan Türk-İş yöneticilerine karşı
tenkitler artık partimiz dışındaki çevrelerde dahi yaygındır. Türk sen-

dikacılık hareketinde iki taraf ve yön olduğu ve bunlardan birini TIP ve TIP'li sendikacıların temsil ettiği artık genellikle kabul edilmektedir. Bu gelişmelerin Türk işçi sınıfı hareketinin ve sendikacılığının geleceği bakımından önemi aşikârdır. İşçilerimiz kimlerin işçi sınıfının çıkarlarını en iyi temsil ettiğini ve kimlerin işverenle ve yabancı çevrelerle işbirliği ederek Türk işçisine sırt çevirdiğini gün geçtikçe daha açık ve seçik anlamaktadırlar. Türk-İş'in başında bulunan icra heyeti üyeleri de durumun farkındadırlar. Bunun için kendilerine karşı takımı kanallı etmek; kendi mevkilerini kurtarmak için - efendilerinin de telkiniyle - TIP'ne karşı bir iftira ve yalan kampanyasına girdiler. Ama bu tertipleri kendi başlarına yıkıldı, ve neticede kendi durumları daha da sarııldı ve Seyfi Demirsoy, Halil Tunçun ve onlara karşı Genel Sekreterimiz Rıza Kuvasın yaptıkları basın toplantıları ve yayınladıkları bültenler halkoyunun dikkatini TIP'ne çekmeye ve Partimizin bir kere daha emekçilerin gerçek savunucusu olarak tertemiz, pırıl pırıl ortaya çıkmasına vesile oldu.

Hiç şüphe yok ki Türk sendika hareketi Türk işçisine sırt çeviren, sendikacılığı kendi kişisel çıkarları için bir kazanç yolu sayan, iç ve dış sermaye çevrelerinden etkilenen yöneticilerden er geç kurtulacak, gerçek liderlerinin eline geçecektir.

Gençlik Hareketleri

Son devrede çok canlılık gösteren bir toplum kesimi de yüksek öğrenim gençliğidir. Gençlik hareketlerinde üç nokta dikkati çekmektedir:

1 - Toplumda beliren farklı siyasî akımlar gençlik içinde de yansımada ve politik partiler gençliği elde etmeye, hiç değilse gençlik üzerinde etkilerini arttırmaya çalışmaktadırlar. Memlekette çok partili rejim yerleştiği ve çok partili demokratik bir ortam teşekkül ettiği nispette gençlik arasında da çeşitli politik eğilimler belirecek, gruplaşmalar olacak ve bu gruplar elbette ki gençlik örgütlerinin yönetici kadrolarını ele geçirmek için aralarında mücadele edeceklerdir ne netekim etmektedirler. Son zamanlarda gençlik teşekküllerindeki kavgalı kongrelerin, yenilenen seçimlerin, gençlik lokallerini basma hareketlerinin yüzeydeki sebepleri her ne olursa olsun altta yatan sebep toplumun politik hayatının gençlik alanındaki etkisidir. Bu olayları, bazı çevrelerin yaptığı gibi sadece bir "post kavgası" gibi görmek meseleleri hiç kavramamaktır. Son hükümet değişikliğinden sonra özellikle AP ve CKMP gençlik hareketi ve teşekküllerini ele geçirmek çabasına açıklık ve hız vermişlerdir.

2 - Bununla beraber, yüksek öğrenim gençliği hareketi örgütlü bir bütün halinde ve ana istikameti ile ele alındığında bu hareketin anti-emperyalist, halkçı, devrimci bir nitelik taşıdığı ve bu niteliğin gün geçtikçe güçlendiği, bu nitelik ve yöndeki gençlik hareketinin gittikçe daha mücadeleci ve cessur davrandığı görülür. Şüphesiz bunun altında da yine toplum yapısının ve davalarının etkisi yatmaktadır. Toplum şartları gençliği bu yönde etkilediği gibi gençlik te toplum davalarının ve bu davaların çözümünde kendisine düşen ödevin bilincine vardığı nispette bu anti-emperyalist, devrimci, halktan ve emekten yana niteliğini güçlendirmekte ve toplumun ilericu kuvvetleri arasında kendi başına önemli bir faktör olarak toplumu etkilemektedir. Gençlik iki yönlü bir mücadele verir durumdadır. Bu da bir taraftan, toplumun diğer ilericu, toplumcu, anti-emperyalist kuvvetleri arasında yer alarak toplumun bağımsızlık, demokrasi ve kalkınma yönünde verdiği genel mücadelesine katılmak, diğer taraftan da kendi içinde yansıyan gerici ve özel çıkarıcı akımlarla mücadele etmek ve gençliği bütünü ile daha bilinçli hale getirmektir. Toplumdaki çeşitli politik ve sosyal akımların gençlik içinde yansıması tabiidir demek, bırakalım öyle olsun, pasif kalınsın demek değildir. Ve bu gün gençlik içinde ilerencilik ile gericiliğin mücadelesi almaktadır ve bu mücadele ilerencilikte sona ermektedir.

3 - Gençlik hareketinde dikkati çeken üçüncü önemli nokta gençlerle işçiler arasındaki yakınlaşma ve işbirliğidir. Bu, memleketimizde ilk defa yer alan sevindirici bir gelişmedir. Bereç grevinde yüksek öğrenim gençliğinin işçileri desteklemesi ile başlayan bu hareket Zonguldak olayları üzerine çeşitli gençlik kurullarının işçilerden yana bildirimleri ve Ankara'da işçilerle birlikte yapılan yürüyüşle gelişmiştir. Deri-İş kolundaki lokavtlar dolayısıyla yapılan mitinge gençlik temsilcilerinin katılımı bu gençlik - işçi dayanışmasının son bir örneğidir. Gençlerimiz emekçi hakkımızın saflarında omuz omuza yürüdükçe hem gençlerimiz gerçekten halkçı, toplumsal, aktif bir kişiliğe kavuşacaklar ve gençlik hareketlerinin toplumsal muhtevası zenginleşecek, gençlik hareketinin kendisi güçlenecektir, hem de gençliğimiz emekçi halkımızı uyarma ve uyardırma değerli bir rol oynamış olacaktır.

Kısaca, bu gün bütün memlekette, emekçi halk kütlelerinde, işçi hareketlerinde, gençlikte ve basının önemli bir kısmında "kuvvaimilliyeye" ruhunun daha bilinçli bir şekilde uyandığı görülmektedir. İlericilik, devrimcilik, halkçılık kavramları toplumsal gerçeklere uygun yeni bir muhteva kazanmakta, bütün memlekete anti-emperyalist, tam bağımsızlıktan yana bir hava hâkim olmaktadır. Tam bağımsız, anti-emperyalist bir dış politika ve emekten, halktan, Anayasanın eksiksiz tam uygulanmasından yana mücadelenin öncülüğünü Türkiye İşçi Partisi yapmaktadır. Memlekette bu toplumsal uyanış genişleyip derinleştikçe partimizin üzerine düşen öncülük ödevini gereği gibi yerine getirebilmesi için bütün partililerin ve parti kadrolarının daha büyük bir güçle, hızla, fedakârlıkla ve sevgiyle çalışması gerekecektir. Bu yorucu olduğu kadar şerefli ve insana derin bir mutluluk veren bir ödevdir.

Cemal Hakkı Selek
Genel Sekreter

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ